

Rachida Lamrabet: "Ik wil een gezicht plakken op zaken die we alleen uit het nieuws kennen"

In de rubriek **Schoonschrift** stelt Canvas auteurs uit binnen- en buitenland aan je voor. Auteurs met een indrukwekkend oeuvre of een bijzondere prijs op hun palmares. Wie is de persoon achter de boeken? En waarom staan bepaalde thematieken centraal in zijn of haar werk? Je ontdekt het hier.

Op *Passa Porta Festival* stond Rachida Lamrabet meerdere malen op het podium. Hoog tijd voor Canvas om een gesprek aan te gaan met deze Belgische schrijfster. Voor haar debuutroman *Vrouwland* mocht ze in 2007 meteen de *Debuutprijs* in ontvangst nemen. "Dat was een fijne aanmoediging voor mij als schrijfster."

Na het succesvolle debuut volgen de verhalenbundel *Een kind van God* en de romans *De man die niet begraven wilde worden* en *Vertel het iemand*. Daarnaast schreef Lamrabet een non-fictieboek getiteld *Zwijg, allochtoon*.

Zoektocht naar de eigen identiteit

Vrouwland vertelt het verhaal van een aantal jongeren die op verschillende plaatsen in de wereld opgroeien. "Ik vind het interessant hoe jongeren met een migratieachtergrond zichzelf vorm proberen te geven in een samenleving die niet altijd openstaat voor wie ze zijn of waar ze vandaan komen. Wat mij ook heel erg boeit, is het verlangen om van een plek te vertrekken en jezelf ergens anders helemaal opnieuw uit te vinden."

“ Wat ik me afvraag: waar komt het verlangen om in een onbekend land een nieuw leven op te bouwen vandaan? ”

Ontheemding en vervreemding. De vraagstukken rond de eigen identiteit. Dit zijn thema's die terugkomen in het schrijven van Rachida Lamrabet. "Dat zijn onderwerpen die ook heel dichtbij mij staan. Ik ben zelf ook dochter van migranten. Dat geeft mij interessante invalshoeken om te schrijven of te reflecteren over de samenleving, en over de mensen die zich binnen die samenleving proberen vorm te geven."

De zoektocht naar de eigen identiteit is een belangrijk onderwerp in het oeuvre van Rachida Lamrabet. - © Marcia van der Zwan

De realiteit als aanknopingspunt

Ondanks dat Rachida Lamrabet fictie schrijft, gooit ze wel graag een lijntje naar de werkelijkheid. Zo vernoemt ze haar personages geregeld naar mensen die ze kent, omdat ze in het personage een bepaalde karaktertrek van die persoon herkent. "Ik zoek een aanknopingspunt met dingen die waargebeurd zijn of mensen die ik ken. Dat smokkel ik dan als het ware in het fictieverhaal."

De verhalen in *Een kind van God* zijn bovendien grotendeels gebaseerd op zaken die ze als advocate in Brussel op haar bord kreeg. "Ik wilde die verhalen niet verloren laten gaan. Ik wil dat men zich realiseert wat sommige mensen meemaken. Ik vind het belangrijk om een gezicht te plakken op verhalen die we alleen uit het nieuws kennen, zaken waar we ons eigenlijk geen voorstelling van kunnen maken."

De verhalen in 'Een kind van God' hebben de realiteit als uitgangspunt. - © Marcia van der Zwan

Herkenbare personages en onbekende historische feiten

De boeken van Rachida Lamrabet zijn voor veel mensen herkenbaar. "Lezers laten me vaak weten dat ze zich in mijn personages herkennen, of in de worstelingen die de personages doormaken."

Maar dat is niet het enige. Met haar jongste roman, *Vertel het iemand*, diept Lamrabet ook een stuk vergeten geschiedenis op. In dit boek wordt de jonge Amazigh bij het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog naar het Franse front gestuurd. "Ik krijg opmerkingen van jong en oud. Mensen weten niet dat er ook mannen van kleur gevochten hebben tijdens de Eerste Wereldoorlog. Dat is een feit dat eigenlijk wat onder

de mat geveegd is. Daarom vond ik het belangrijk om dat verhaal - dat een belangrijk deel van onze geschiedenis is - naar boven te halen."

'Vertel het iemand' diept een stuk vergeten geschiedenis op. - © Marcia van der Zwan

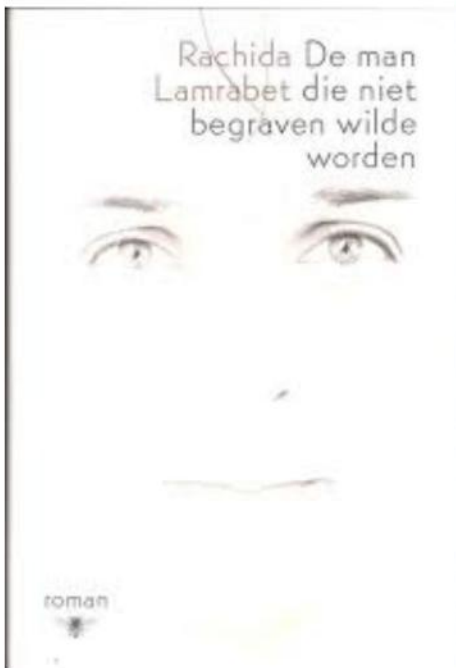
Vrouwland

Vrouwland is het bitterzoete verhaal van jonge mensen die dromen van een beter leven. Elk op hun eigen manier zetten ze de zoektocht in. Mara is een ambitieuze vrouw die radicale en nietsontziende keuzes maakt om vooruit te komen. Faïza, Marwan en Abdelkader hebben het gevoel buitenstaanders te zijn die maar moeilijk greep krijgen op het leven. Younes onderneemt een wanhopige reis om een brief op zijn bestemming te brengen. Die brief brengt deze verschillende levens bij elkaar.

Een kind van God

In *Een kind van God* vertelt Rachida Lamrabet gewone verhalen over ongewone mensen. Ze kruisen elkaar op de bus, in een bejaardentehuis of op een trouwfeest. Na een glimp van elkaar gaan ze door met hun eigen verhaal. Lamrabets verhalen gaan over uitsluiting en vervreemding. Over een oude man en een kleine baby die op elkaar moeten passen. Over een jongetje dat niet naar school kan en op zoek gaat naar zijn grootmoeders. Over Ouarda die door een onmogelijke liefde tickets voor het hiernamaals verkoopt op de tram.

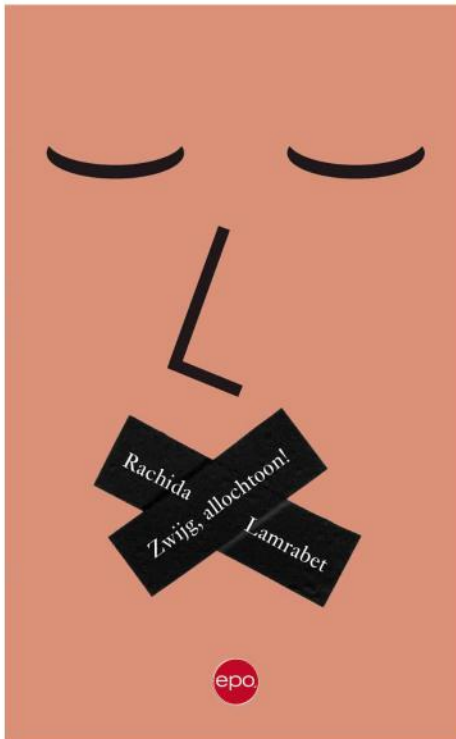
De man die niet begraven wilde worden

Halverwege zijn leven wil Moncif maar één ding: terugkeren naar de normaliteit. Naar een leven met vrouw, kinderen, familie, in een stad die hij als de zijne kan en mag beschouwen. Voor iemand die altijd zijn eigen koers voer, is dat een bizar gevoel. Bizar genoeg om een radicale, illegale daad te stellen.

Er zijn geen paarden in Brussel

Ze heten Svetlana, Teliwel, Nozizwe, Zaki, Abdulkarim en Mohammed. Ze komen van 't Zuiden; van Zimbabwe, Afghanistan en Somalië, maar evengoed van Rusland. Ze ontvluchtten hun thuisland voor oorlog, vervolging en geweld, en willen een nieuw leven in België. Men noemt hen asielzoekers maar het zijn net mensen. In korte verhalen geven schrijvers Rodaan Al Galidi, Rachida Lamrabet, Bart Demyttenaere, Pat Van Beirs, Do Van Ranst en Michael De Cock hun een stem en een gezicht.

Zwijg, allochtoon

Rachida Lamrabet is als juriste gespecialiseerd in vrouwenrecht. In dit boek probeert ze de lezer mee te nemen in haar zienswijze omtrent het recht van privacy voor moslima's. Aan de hand van een door haar geschreven filmscript wordt getracht antwoord te geven op de vraag wat de definitie van privacy is vanuit de context van het al dan niet dragen van lichaamverhullende kleding. Zorgt de Vlaamse wetgever ervoor dat de vrouw juist als inzet wordt gebruikt om het anti-islamiseringsproces verder op te voeren, of is de bescherming van de burger als centraal aanvangspunt gebruikt? Rachida vertelt onomwonden wat zij van het boerkaverbod vindt en laat, aan de hand van voorbeelden uit haar eigen omgeving alsmede analyses vanuit haar ervaringen in het publieke domein, zien hoe de staat van vrijheid van meningsuiting in België is.

Vertel het iemand

Oorlog is blind, zeker voor wie er niet thuishoort. De jonge Amazigh wordt bij het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog naar het Franse front gestuurd en komt terecht in een wereld waar niets is wat het lijkt. Hij schrijft zijn ervaringen neer in een dagboek: het verhaal van zijn jeugd, de oorlogsgruwel en het racisme van de officiers. Dat laatste komt hem duur te staan, want wat hij in zijn dagboek schrijft, wordt tegen hem gebruikt in een proces wegens hoogverraad voor de krijgsmacht. Hij krijgt in de gevangenis bezoek van een man aan wie hij zijn verhaal vertelt. Die man is zijn vader, een Fransman die in het zog van de Franse militairen en ondernemers door Marokko trok om te tekenen en het land te ontdekken.